

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 3/2022

Klager: Eiere, jf. § 12 første ledd

Navn: *Bekkjorden/Bekjorden* med avledninger og
Bellbakken/Vollbakken/Voldbakken med avledninger
Navnetype: Gårds-, bruks-, seter- og naturnavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, Gunnar Andenes, Astrid
Fuglås

Kort saksfremstilling

Kartverket har gjort vedtak om skrivemåtene *Bekkjorden* (gnr. 90) med avledede navn, og gårdsnavnet *Bellbakken* (hovednavn) / *Vollbakken* (undernavn) med avledede navn.

Bekkjorden/Bekjorden: Vedtaket om *Bekkjorden* ble påklaget med ønske om skrivemåten *Bekjorden*. Klager viser skrifttradisjonen og til at han alltid har fått høre at navnet, fordi det skrives med én k, er avledet av *bek* (mørk jord). Kartverkets vedtak om *Bekkjorden* ble gjort i samsvar med nedarvet, lokal uttale, norske rettskrivningsprinsipper og stedsnavntjenestens tilråding.

Bellbakken/Vollbakken/Voldbakken: Vedtaket om *Bellbakken/Vollbakken* ble påklaget av eierne på gnr./bnr. 5/1 og 5/2 med ønske om skrivemåten *Voldbakken*, alternativt *Vollbakken* (*Voldbakken*) som hovednavn og *Bellbakken* som undernavn. Klagerne viser til at navnevalget *Vollbakken* passer til topografien. De mener at navnet *Bellbakken* ikke gir mening, og at det er upraktisk når de som bor der heter *Voldbakken*. Kartverket fastsatte *Bellbakken* (som hovednavn) i samsvar med uttalen, lokale ønsker og stedsnavntjenestens tilråding. *Vollbakken* ble fastsatt som undernavn siden det er lokal interesse for navnet, og navnet har talemålsgrunnlag og tradisjon i offentlig bruk. Skrivemåten *Voll-* (ikke *Vold-*) ble fastsatt i samsvar med uttalen og gjeldende

rettskrivningsprinsipper, siden navnet trolig har oppstått som en omtolkning til ordet *voll* 'gresslette'.

Nemndas vurderinger

Bekkjorden/Bekjorden

De eldre skrivemåtene av navnet som er listet opp i sakspapirene har ikke forstavelen *Bek-*, men *Bæk-*, *Beck-*, *Begh-* mfl. Skrivemåten *Bek-* finnes kun i dagens matrikkel, og har dermed ingen sterk skriftradisjon. Navnets uttale og etymologi tilsier skrivemåten *Bekk-*, jf. § 4 første ledd og § 1 første ledd. Skrivemåten *Bek-* skygger for navnets innhold og kan føre til at uttalen endres. Det eneste argumentet for skrivemåten *Bekjorden* er dermed ønsket fra kommunen og grunneier. Etter en samlet vurdering fant nemnda at det i denne saken ikke er grunnlag for å gjøre unntak fra hovedregelen om at skrivemåten av stedsnavn skal følge lokal uttale og norske rettskrivningsprinsipper. Nemnda gikk derfor enstemmig inn for skrivemåten *Bekkjorden*, i sammensetning *Bekkjords-*. Vedtaket gjelder for navnet i alle funksjoner.

Bellbakken/Vollbakken/Voldbakken

Navneformen *Vollbakken* (*Voldbakken*) er trolig laget for å forklare et uforståelig navn, og navnet er belagt med skrivemåte med *W* i 1723 og *V* i 1838. Skrivemåten *Voldbakken* er ikke i samsvar med dagens rettskrivning, og klagenemnda fant derfor ikke grunnlag for å gå inn for denne skrivemåten. Nemnda mente derimot at navnet *Vollbakken* må kunne settes som hovednavn i samsvar med klagers ønske, siden dette navnet allerede er vedtatt ved siden av *Bellbakken*. Nemnda gikk derfor enstemmig inn for *Vollbakken* som hovednavn og *Bellbakken* som undernavn, i sammensetninger *Vollbakk-/Bellbakk-*.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

**Som skrivemåte for gnr. 90 fastsettes Bekkjorden, i sammensetninger Bekkjords-.
Vedtaket gjelder for navnet i alle funksjoner.
For gnr. 5 og likelydende bruksnavn fastsettes Vollbakken som hovednavn og
Bellbakken som undernavn, i sammensetninger Vollbakk-/Bellbakk-.**

Oslo, 2. september 2022

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 7/2022

Klager: Kartverket, jf. § 12 første ledd

Navn: *Brenngam* eller *Brenngammen*

Navnetype: Grendenavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Lebesby kommune, jf. § 7 første ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksfremstilling

Kartverket gjorde 1. november 2021 vedtak om skrivemåten av en rekke navn i Lebesby kommune, deriblant bruksnavnet *Brenngammen*. For noen av navnene i saken var kommunen vedtaksmyndighet, og kommunen gjorde 22. mars 2022 vedtak om skrivemåten *Brenngam* for grendenavnet. Kommunen viser til «lokal sedvane og tradisjon gjennom flere generasjoner», samt dagens kartverk og tilstøtende navn til grenda Brenngamvik. Kartverket klaget på vedtaket med den begrunnelse at skrivemåten *Brenngam* ikke er i samsvar med nedarvet lokal uttale av navnet, at etterleddet i navnet er ordet *gamme* og at ordformen *-gam* ikke finnes i norsk språk, samt at skrivemåten av grendenavnet må følge skrivemåten som er vedtatt for bruksnavnet, jf. § 4 tredje ledd i stedsnavnloven. Kommunen stod ved sitt vedtak, og har sendt saken til klagenemnda.

Nemndas vurderinger

Nemnda pekte på at det ikke finnes noe ord «gam» som kan brukes som argument for skrivemåten *Brenngam*, og at argumentet med sammensetningsformen *Brenngamvika* ikke er relevant fordi den svake formen *gamme* i denne posisjonen som andreledd i et rekompotium - eller trikompositium - ville miste vokalendelsen. Det er uklart hva som er uttalegrunnlaget i denne saken. Kommunens vedtak om skrivemåten *Brenngam* er bare begrunnet med «lokal sedvane og tradisjon», og sier ikke noe om uttalen av navnet.

Nemnda mente at denne saken er for dårlig opplyst fra kommunen til at nemnda kan komme til noen konklusjon eller gjøre en vurdering av om det er grunnlag for å gjøre unntak fra regelen om at skrivemåten av grendenavnet må følge skrivemåten av primærnavnet (bruksnavnet). Kommunestyrets vedtak om skrivemåten *Brenngam* må begrunnes bedre i forhold til stedsnavnloven før nemnda kan ta stilling i saken.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Saken sendes tilbake til kommunen. Kommunestyrets vedtak om skrivemåten *Brenngam* må begrunnes bedre i forhold til stedsnavnloven før nemnda kan ta stilling i saken.

Oslo, 2. september 2022

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 2/2022

Klager: Eigar, jf. § 12 første ledd

Namn: *Baas* eller *Bås*

Namnetype: Gardsnamn med avleiingar

Det påklaga vedtaket gjort av: Kartverket, jf. 7 tredje ledd

Leiar i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksframstilling

Kartverket har gjort vedtak om skrivemåten *Bås* for eit gardsnamn (gnr 66) i Åmli kommune, og *Bås-* for namn som er avleidde av gardsnamnet. Kartverket gjorde vedtak etter stadnamnlova § 4 første ledd i samsvar med nedervd uttale av namnet, norske rettskrivingsprinsipp og Språkrådets tilråding. Vedtaket blei påklaga av eigarane av gnr/bnr 66/1 med ønske om skrivemåten *Baas*. Klagar viser til skriftradisjonen for skrivemåten *Baas*, og meiner at unntaksregelen i § 4 andre ledd må vurderast i denne saka. Klagar meiner òg at namnet kjem frå *bjarnar-baass*, og ikkje fra ordet *bås*. Etter ein ny høyringsrunde stod Kartverket ved sitt vedtak, og saka er send til klagenemnda.

Nemndas vurderingar

Nemnda var ikkje samd i den språklege argumentasjonen frå klagaren. Det gammalnorske ordet *báss*, i dag utvikla til *bås*, kunne ha fleire nærskyldte tydingar, og motivet for namnelaginga kan ikkje avgjerast sikkert. Tolkinga av namnet er uansett ikkje relevant for skrivemåten, sidan ingen norske ord blir stava med dobbel a. Spørsmålet i denne saka blir dermed om det er grunnlag for å nytte unntaksregelen i lova (§ 4 andre ledd): «Har skrivemåten vore lenge i bruk, og er vel kjend og innarbeidd, kan ein fråvike gjeldande rettskriving og rettskrivingsprinsipp».

Sidan skrifteiknet /å/ for /aa/ blei innført i rettskrivinga i 1917, er det skriftradisjonen for *Baas* etter 1917 som er relevant i saka. Før 1917 blei *alle* ord med denne å-lyden skrive med *aa*. Som det framgår av tilrådinga frå Språkrådet (22. desember 2021) er det ikkje nokon eintydig skriftradisjon for *Baas* etter 1917.

Uttalen av namnet vil bli den same uansett skrivemåte, og det er ikkje grunnlag for å hevde, slik klagar gjer, at skrivemåten *Bås* skygger for meningsinnhaldet i namnet. Det verkar heller ikkje å vere sterke lokale ønske om skrivemåten *Baas*, sidan det berre er eigarane av gnr/bnr 66/1 som har kлага på vedtaket om skrivemåten *Bås*.

Etter ei samla vurdering meinte nemnda at det ikkje er grunnlag for å nytte unntaksregelen i denne saka. Nemnda gjekk difor einstemmig inn for skrivemåten *Bås*. Vedtaket gjeld gardsnamnet og avleidde namn.

Nemnda gjorde slikt

VEDTAK:

Skrivemåten *Bås* blir fastsett for gardsnamnet og avleidde namn.

Oslo, 2. september 2022

Marit Halvorsen
leiar i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 5/2022

Klager: Eiere, jf. § 12 første ledd

Navn: *Gislefoss* eller *Geislafofs*

Navnetype: Gårds- og bruksnavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksfremstilling

Kartverket gjorde 17. november 2021 vedtak om skrivemåten *Geislafofs* for gnr. 425 og bnr. 1, 3, 4, 6 og 7 i Lyngdal kommune. Kartverkets vedtak ble gjort i samsvar med nedarvete uttale, navnets trolige opphav, Språkrådets tilråding og skrifttradisjonen. Vedtaket ble påklaget av eierne av bnr. 1, 3 og 6 med ønske om skrivemåten *Gislefoss*. Eier av bnr. 3 viser til at *Gislefoss* er et innarbeidet navn. Eier av bnr. 6 viser blant annet til den eldste registrerte skrivemåten, han skriver at dagens nedarvete muntlige uttale er *Gislefoss*, og viser til at det skal legges særlig vekt på eiers ønske. Eier av bnr. 1 viser blant annet til at stedsnavnet *Gislefoss* har blitt brukt i lang tid og at eiers ønske skal vektlegges. Etter ny høringsrunde stod Kartverket ved sitt vedtak, og saken er sendt til klagenemnda.

Nemndas vurderinger

Nemnda mente at dette var en vanskelig sak. Det er ingen tvil om at «*Geislafofs*» er den nedarvete uttalen, og at denne fortsatt er i bruk, men det eksisterer også en konkurrerende, skriftpåvirket uttale «*Gislefoss*». Navnets etymologi og nedarvete uttale er argumenter for skrivemåten *Geislafofs*, mens skrifttradisjon og lokale ønsker er argumenter for *Gislefoss*.

Etter en samlet vurdering gikk nemnda enstemmig inn for skrivemåten *Gislefoss* for gårdsnavnet og bruksnavnene. Nemnda mener likevel at skrivemåten *Geislafoss* bør beholdes for navnet på naturreservatet, siden denne formen er historisk verdifull.

Nemnda gjorde slikt

VEDTAK:

Skrivemåten Gislefoss fastsettes for gårdsnavnet og de likelydende bruksnavnene.

Oslo, 2. september 2022

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 6/2022

Klager: Lokal organisasjon, jf. § 12 første ledd

Navn: *Gårdselva* og *Gårdselvtinden* eller *Gorželva* og *Gorželvtinden*

Navnetype: Naturnavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksfremstilling

Kartverket gjorde i oktober 2021 vedtak om skrivemåtene *Gårdselva* og *Gårdselvtinden* for to naturnavn i Tromsø kommune. Kartverket viser til at navnene i denne saken er norskspråklige, og det er dermed rettskrivningsreglene som gjelder for norsk språk som må legges til grunn. Den feilaktige skrivemåten *Gorželv-* skygger for meningsinnholdet i elvenavnet. Vedtaket ble påklaget av Andersdal og Kristofferjord utviklingslag med ønske om skrivemåten *Gorželvtinden*. Klager skriver blant annet at *Gorželvtinden* er nedarvet lokal uttale av navnet, og at eldre sambygdinger kun kjenner til denne skrivemåten og uttalen. Klager skriver at dette ikke er et norsk navn, men et samisk navn. Etter ny høringsrunde stod Kartverket ved sitt vedtak, og saken er sendt til klagenemnda.

Nemndas vurderinger

Det er ikke kjent noe samisk navn *Gorž-* eller *Gors-* som kunne være grunnlag for lån av navnet inn i norsk, til tross for at mange samiske navn er kjent fra området, til og med et helt annet navn på det aktuelle fjellet (nemlig *Spierkovárri*). Da er det urimelig å tro at det er et samisk navn *Gorž-* eller *Gors-* som ligger bak det norske navnet. Samtidig er *Gårdselva* kjent som navnet på en bekk som renner fra fjellet og gjennom en gård nedenfor. Det gir veldig god mening at bekkenavnet viser til denne gården og at navnet *Gårdselvtinden* er avledet av bekkenavnet.

Den navneformen klagerne ønsker, *Gorž-*, må vi uansett avvise, fordi navnet skal fungere i norsk språk og må kunne skrives med norsk tastatur.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes Gårdselva og Gårdselvtinden.

Oslo, 2. september 2022

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 16/2021

Klagar: Stad kommune, jf. § 12 første ledd

Namn: *Litleåsen* eller *Lisjeåsen*

Namnetype: Naturnamn

Det påklaga vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leiar i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksframstilling

Kartverket gjorde 14. oktober 2019 vedtak om skrivemåten *Litleåsen* for eit naturnamn i Eid (nå Stad) kommune, i samsvar med gjeldande rettskriving og rettskrivingsprinsipp og lokal normeringspraksis. Kommunen klaga på vedtaket med ønske om skrivemåten *Lisjeåsen*. Kommunen skriv at skrivemåten *Litle-* ikkje er i bruk og verkar framandgjerande, og at *Lisje-* er den lokale dialektuttalen som er i bruk i dag. Etter ny saksbehandlingsrunde stod Kartverket ved sitt vedtak, og saka er send til klagenemnda. Kartverket har bede nemnda om også å ta med adressenamnet *Litleåsen* i saka.

Nemndas vurderingar

I denne saka er det ikkje tvil om kva som er uttalen av namnet, men problemet er korleis ein skal skriftfeste denne uttalen. Dei skrivemåtane som er i tillatte etter rettskrivinga (*Lille-* eller *Litle-*) samsvarar dårleg med den lokale uttalen. Det er gjort vedtak om skrivemåten *Lisje-* for ein del namn på Sunnmøre, men i det aktuelle området, nemleg Nordfjord, er det normeringspraksis for *Litle-*.

Argument for skrivemåten *Lisje-* er at den er i samsvar med uttalen og lokale ønske. Argument imot er at den kan seiast å skygge for meiningsinnhaldet i namnet (jf. formålsparagrafen i stadnamnlova), og at den ikkje er i samsvar med normeringspraksis i

området. Om ein opnar for å endre praksisen for dette namnet, vil det kunne få følger for normeringa av namn i andre tilsvarende saker.

Argument for skrivemåten *Litle-* er at den er i samsvar med rettskrivinga og normeringspraksisen i området, og at den tydeleg viser kva forleddet i namnet er. Argument imot er at denne skrivemåten ikkje samsvarar med lokal uttale.

Nemnda meinte at dette var ei vanskeleg sak, og var delt i sin konklusjon. Eit fleirtal av nemnda (Marit Halvorsen, Eldar Heide og Kristin Bakken) gjekk inn for skrivemåten *Litleåsen* i samsvar med rettskrivinga og normeringspraksisen i området. Eit mindretal av nemnda (Gunnar Andenes og Astrid Fuglås) gjekk inn for skrivemåten *Lisjeåsen* i samsvar med uttalen av namnet og lokale ønske.

Nemnda gjorde, i samsvar med fleirtalet av medlemmene, slikt

VEDTAK:

Skrivemåten blir **Litleåsen**. Vedtaket gjeld naturnamnet og adressenamnet.

Oslo, 2. september 2022

Marit Halvorsen
leiar i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 5/2021

Klager: Skoppum Vel, jf. § 12 første ledd

Navn: *Skoppum stasjon* eller *Horten stasjon*

Navnetype: Jernbanestasjon

Det påklagede vedtaket gjort av: Bane NOR, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksfremstilling

Bane NOR har gjort vedtak om *Horten stasjon* som navn på en ny jernbanestasjon. Vedtaket ble påklaget av Skoppum Vel, som ønsker at navnet *Skoppum stasjon* skal beholdes. Bane NOR har ikke funnet tilstrekkelig tungtveiende grunner til å omgjøre navnevedtaket, og har sendt saken til klagenemnda.

Klagenemnda behandlet saken på møtet 26. mars 2021. Konklusjonen på dette møtet ble at nemnda sendte et brev til KUD, der nemnda bad om en tolkningsuttalelse av stedsnavnloven § 3 med hensyn til hva som er å regne som et nytt navneobjekt. Dette spørsmålet er ikke løst i lovens forarbeider og det foreligger ingen relevant praksis. Nemnda ville avvente videre behandling av saken til KUD hadde avgitt sin tolkningsuttalelse. KUD sendte svar til nemnda datert 16. juni 2022, der det fremgår at blant annet følgende momenter må vurderes: hvor det nye navneobjektet er plassert i forhold til det gamle, og om det er overlapp eller glidende overgang mellom navneobjektene.

Nemndas vurderinger

I utgangspunktet er dette en sak om navnevalg, jf. § 3 i stedsnavnloven. I denne saken har vi imidlertid ikke med samme navneobjekt å gjøre; ettersom den nye stasjonen blir flyttet så langt som to kilometer fra nåværende stasjon og det ikke er glidende overgang mellom

navneobjektene. Det er dermed ikke tale om et navnebytte, og § 3 kommer ikke til anvendelse i denne saken. Det innebærer at denne saken ikke skal behandles av klagenemnda, siden den faller utenfor nemndas jurisdiksjon.

Selv om det ikke er et moment som er direkte relevant i denne saken, vil klagenemnda likevel tilføye at det ikke er noe som tyder på at Skoppum blir fortrent som stedsnavn selv om Horten stasjon blir navnet på den nye stasjonen.

Nemnda gjorde slikt

VEDTAK:

Saken avvises, siden den faller utenfor nemndas jurisdiksjon.

Oslo, 2. september 2022

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 8/2022

Klagar: Eigar, jf. § 12 første ledd

Namn: Namneleddet *Stogo-* eller *Stugu-*

Namnetype: Natur-, seter-, bruks- og adressenamn

Det påklaga vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leiar i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksframstilling

Kartverket gjorde 10. juni 2021 vedtak om skrivemåten *Stogo-* i ein del namn i Nord-Aurdal kommune. Kartverket gjorde vedtaket i samsvar med nedervd lokal uttale. Vedtaket blei påklaga av eigar av ein av eigedomane som inngår i saka, med ønske om skrivemåten *Stugu-*. Klagar viser mellom anna til skriftradisjonen for *Stugu-*. Han meiner òg at uttalen av namnet er *Stugu-*. Etter ny høyringsrunde og tilråding stod Kartverket ved vedtaket sitt, og saka er send til klagenemnda.

Nemndas vurderingar

Nemndas oppfatning er at klagaren klagar på forleddet *Stogo-* i Nord-Aurdal. Det klagaren skriv om val og bruk av vegnamn er ikkje noko nemnda tar stilling til.

Nemnda gjekk einstemmig inn for skrivemåten *Stogo-* i samsvar med lokale ønske og lokal uttale av dette namneleddet (jf. § 4 første ledd). Dei aktuelle stadene ligg på *stogo-* sida av dialektgrensa *stugu/stogo*. Vedtaket gjeld alle namna i saka, jf. namnelista frå Kartverket. Når det gjeld adressenamnet *Stogovøllvegen* må det få skrivemåten *Stogovollvegen*, sidan skrivemåten *Stogovollen* er vedtatt for primærnavnet (jf. § 4 tredje ledd).

Nemnda gjorde slikt einstemmig

VEDTAK:

Skrivemåten Stogo- blir fastsett for alle namna i saka. Adressenamnet får fastsett skrivemåten Stogovollvegen.

Oslo, 2. september 2022

Marit Halvorsen
leiar i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 15/2021

Klager: Sør-Varanger kommune, jf. § 12 første ledd

Navn: *Trifan-/Triffan-/Triffanan-* eller *Trifon-*

Navnetype: Naturnavn og tunnelnavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer:

Kvensk: Leena Niiranen, Kristin Bakken og Astrid Fuglås

Nordsamisk: Trond Trosterud, Kristin Bakken og Astrid Fuglås

Norsk: Eldar Heide, Kristin Bakken, Astrid Fuglås og Gunnar Andenes

Kort saksfremstilling

Kartverket har gjort vedtak om skrivemåtene *Triffanan-* (kvensk), *Triffan-* (nordsamisk) og *Trifan-* (norsk) for forleddet i en del naturnavn og et tunnelnavn i Sør-Varanger kommune. Kartverket viser til at uttalen av navnet er med /a/ i andre stavelse, og begrunner vedtaket med hovedregelen i § 4 første ledd i stedsnavnloven. Kommunen har klaget på vedtaket med ønske om skrivemåten *Trifon-*. Kommunen skriver at skrivemåten *Trifon* er riktigst i forhold til lokal uttale, tidligere vedtatt skrivemåte, og korrekt skrivemåte for den norske transkripsjonen av navnet til helgenen Trifon av Petsjenga, som navnet stammer fra. Etter ny saksbehandlingsrunde stod Kartverket ved sitt vedtak, og saken er sendt til klagenemnda.

Nemndas vurderinger

Kvensk

Et argument for skrivemåten *Trifon-* er at den synliggjør koblingen til helgennavnet. Men *Trifon-* er en nyere form, og eldre navnesamlinger har *Triffana-* (i genitiv *Triffanan-*) i samsvar med den russiske genitivsformen. Det har ikke skjedd en språklig endring fra *Triffanan-* > *Trifon-* i kvensk, men den gamle formen har gått ut av bruk. *Trifon-* er

grunnformen av navnet som er tatt i bruk senere. Nemnda gjorde enstemmig vedtak om skrivemåten *Triffanan-* i samsvar med nedarvet uttale.

Nordsamisk

Kronologien i de forskjellige formene gjør det opplagt at skrivemåten *Trifon-* kommer fra standard russisk med uttalen /a/. Samisk fonotaks for moderne nordsamisk tilsier skrivemåte med -ff-. Nemnda gjorde enstemmig vedtak om skrivemåten *Triffan-*.

Norsk

Nemnda var delt i sin vurdering av skrivemåten for det norske navnet. Et argument for skrivemåten *Trifon-* er at den er i samsvar med skrivemåten av helgennavnet, og denne skrivemåten har også uttalegrunnlag, jf. uttalelsen fra kommunen. Et argument for skrivemåten *Trifan-* er at navnet åpenbart har blitt lånt inn i denne formen, og at det ikke er noen tradisjon for å normere personnavn i stedsnavn. Å skrive navnet *Trifan-* i de norske stedsnavnene vil vise en tydeligere sammenheng med de kvenske og samiske navneformene, og alle tre reflekterer samme innlånsform.

Et mindretall av nemnda, bestående av Marit Halvorsen og Eldar Heide, gikk inn for skrivemåten *Trifon-*. Et flertall av nemnda, bestående av Kristin Bakken, Gunnar Andenes og Astrid Fuglås, gikk inn for skrivemåten *Trifan-*. Nemnda gjorde vedtak om skrivemåten *Trifan-* i samsvar med flertallet.

Nemnda gjorde slikt

VEDTAK:

For de kvenske navnene vedtas skrivemåten *Triffanan-* (*Triffananlaassa* og *Triffananniemi*). For det nordsamiske navnet vedtas skrivemåten *Triffan-* (*Triffanlásis*). For de norske navnene vedtas skrivemåten *Trifan-* (*Trifanskjæret*, *Trifanneset*, *Trifanhøgda*, *Trifanhula*, *Trifanvannet*, *Trifanbekken*, *Trifandalen* og *Trifantunnelen*).

Oslo, 2. september 2022

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 9/2022

Klager: Sel kommune og grunneier, jf. § 12 første ledd

Navn: *Veggem* eller *Veggum* og avledede navn

Navnetype: Gårdsnavn og avledede bruks-, natur-, seter- og adressenavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksfremstilling

Kartverket gjorde 19. november 2021 vedtak om skrivemåten *Veggem* for gårdsnavnet på gnr. 214 og 215, samt i en del avledede navn. Kartverkets vedtak ble gjort i samsvar med nedarvet uttale, regional normeringspraksis for *-heim*-navn og sterk skriftradisjon i offentlig bruk. Vedtaket ble påklaget av Sel kommune og en grunneier med ønske om skrivemåten *Veggum*. Klager (grunneier) skriver blant annet at *Veggem* ikke er lokal uttale, og viser til skriftradisjonen for skrivemåten *Veggum* (*Weggum*). Etter ny høringsrunde stod Kartverket ved sitt vedtak, og saken er sendt til klagenemnda. Kartverket ber klagenemnda behandle navnet i alle funksjoner, inkludert adressenavnet.

Nemndas vurderinger

Nemnda mente at begge de aktuelle skrivemåtene vil gi samme uttale, siden det i etterleddet er snakk om en vokal i trykklett stilling. Argumentet om at skrivemåten *Veggum* skygger for meningsinnholdet i navnet er ikke relevant, siden mange *-heim*-navn i Norge har skrivemåten *-um*. Nemnda mente også at argumenter for skrivemåten *Veggum* er lokale ønsker (både fra kommunen og grunneier) og innarbeidet skrivemåte. Etter en samlet vurdering gikk nemnda derfor enstemmig inn for skrivemåten *Veggum*.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes Veggum, i sammensetninger Veggums-. Vedtaket gjelder navnet i alle funksjoner, inkludert adressenavnet.

Oslo, 2. september 2022

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 4/2022

Klager: Eier, jf. § 12 første ledd

Navn: *Øvre Lerdal* eller *Lerdal Øvre*

Navnetype: Gårdsnavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksfremstilling

Kartverket gjorde 11. januar 2022 vedtak om navnegårdsnavnet *Lerdalan* (gnr. 281 og 282) samt gårdsnavnene *Nedre Lerdalan* (gnr. 281) og *Øvre Lerdalan* (gnr. 282) og avledede navn. Vedtaket ble påklaget av eier av gnr./bnr. 282/1, som ønsket skrivemåten *Lerdal Øvre* for sin gård. Kartverket gjorde 28. februar 2022 nytt vedtak om skrivemåtene *Lerdal* (navnegårdsnavnet), *Nedre Lerdal* (gnr. 281) og *Øvre Lerdal* (gnr. 282). Kartverkets vedtak om at tilleggsordet *Øvre* skal stå foran gårdsnavnet, er begrunnet med normal norsk ordstilling. Kartverket viser også til Håndbok for navnebehandling og tilsvarende vedtatte navn fra Trondheim. Også dette vedtaket ble påklaget av eier av gnr./bnr. 282/1, som står ved sitt ønske om skrivemåten *Lerdal Øvre*. Klager viser til skriftradisjonen for etterstilt tilleggsord i dette gårdsnavnet, samt unntaksregelen i § 4 i stedsnavnloven. Etter denne klagen ble Kartverket stående ved sitt vedtak fra 28. februar, og saken er sendt til klagenemnda.

Nemndas vurderinger

Det er skriftradisjon for etterstilt tilleggsord for dette gårdsnavnet, og det er også skriftradisjonen (og ikke uttalen) som er argumentet fra klager. Nemnda mente at det trolig ikke er noe muntlig tradisjon for skrivemåten *Lerdal Øvre*, men at formen *Øvre Lerdal* trolig heller aldri har blitt brukt muntlig, jf. at klager skriver «man skiller mellom «oppå» Løddølom, og «neppå», etter at den opprinnelige gården Lerdal ble delt». Saken

står dermed mellom to navneformer som ikke har uttalegrunnlag, men der den ene av dem har skriftradisjon i matriklene.

Nemnda var delt i sin konklusjon i denne saken. Et mindretall av nemnda, bestående av Marit Halvorsen, gikk inn for skrivemåten *Lerdal øvre* i samsvar med klagers ønske, siden denne skrivemåten har tradisjon i matriklene, og fordi det allerede er vedtatt en skrivemåte av gårdsnavnet som har opphav i skriftradisjonen og ikke uttalen. Et flertall av nemnda, bestående av Kristin Bakken, Eldar Heide, Gunnar Andenes og Astrid Fuglås, gikk inn for skrivemåten *Øvre Lerdal* i samsvar med alminnelig språkføring, der adjektivet står foran ordet det skal beskrive.

Nemnda gjorde slikt

VEDTAK:

I samsvar med flertallet av medlemmene i nemnda fastsettes skrivemåten **Øvre Lerdal**.

Oslo, 2. september 2022

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær